

Kapell inom församlingen

Under senare tid har inom församlingen tillkommit två kapell, ett i Studsviken och ett i Nyliden.

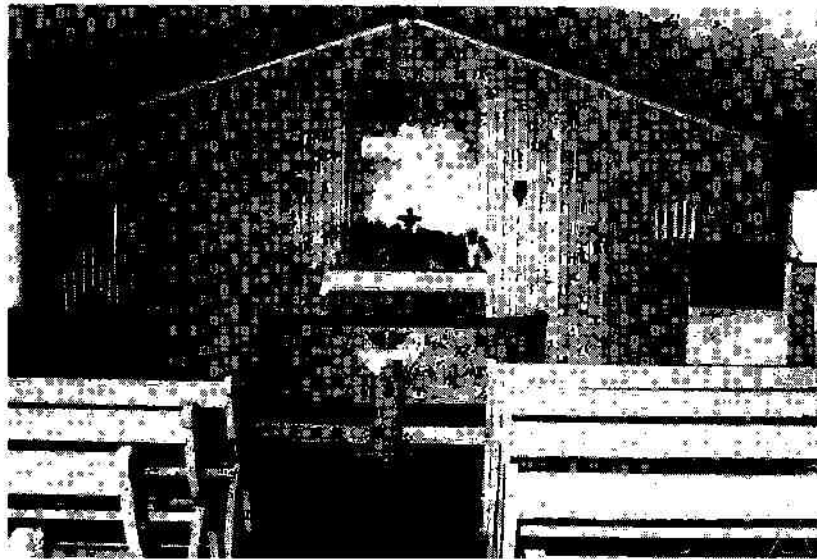
I detta sammanhang kan det vara befogat nämna att byamännen i Svedje och Getingstabodum, utom vad tidigare anförts, vid flera tillfällen i början på 1800-talet anhöll att bli anslutna till Björna församling, dock utan att vinna gehör för sina önskemål. Saken kom i ett annat läge för dem, då Gideå blev eget kapellag år 1807, upphöjt till annex år 1811 och eget pastorat år 1822 vid utbrytning från Arnäs pastorat. Trots detta finner man, att förbindelserna mellan dessa byar och Björna även efter den tidpunkten vidmakt-hölls. Det står t. ex. i ett protokoll från år 1825: »Att i avseende på dem från Gideå församling, som njuta kyrkorätt i Björna träf-fades emellan församlingarnas pastorer den överenskommelsen, att de gemensamt skulle ha husförhör i dessa byar för att få kännedom om byalagens kristendomskunskaper och uppförande. Det ansågs billigt, att vinören (äldre kyrklig utskyld) till Björna kyrka ifrån dessa byar borde utgöras till två skilling banko av man och hustru, och att dessa vinören borde utgå ifrån år 1795 och skulle vid bli-vande husförhör försök göras till frivilligt begivande härtill.» Och ända in i vår tid har ett visst samarbete ägt rum, bl. a. har ungdom från Bodum gjort sin konfirmationsläsning i Björna.

Kantsjö by var ett annat ytterområde, som önskade bli anslutet till Björna vid dess församlingsbildning. Vid en sockenstämma den 3 juni 1798 beviljades skattebönderna Olof Jonsson och Jon Nilsson i Kantsjö rätt att köpa in sig i Björna kapellförsamling emot en köpesumma av tio riksdaler per person jämte 12 dagsverken. Bybor därifrån hade också sina bänkplatser i Björna kyrka enligt längden för år 1826 men ej för år 1836. Det hade nämligen inträffat, att Trehörningsjö fått medgivande om eget kapell år 1833, där kyrko-herden i Gideå skulle predika tolv gånger per år, och då fick kant-sjöborna närmare dit. Först år 1845 byggdes dock detta kapell.

Studsvikens kapell.

Redan så tidigt som år 1868 hade befolkningen i Studsviken m. fl. byar i norra delen av församlingen jämte byar från Bjurholm gjort en framställning till Kungl. Maj:t att antingen få bilda eget pastorat eller också att få bygga kapell i Studsviken. Detta rann ut i sanden, men förhoppningen om eget kapell levde kvar.

Ett nyvaknat intresse uppstod under kyrkoherde Joel Lodins tid i Björna, och på hans initiativ bildades en s. k. kapellbyggnadsfond, och när tiden på 1940-talet ansågs mogen att bygga en gudstjänstlokal i Studsviken, hade fonden vuxit till c:a 3.500 kronor. Med ett anslag på 2.000 kronor från Mo och Domsjö AB och lika mycket från församlingen jämte vissa andra fonderade medel, kunde byggnadskommittén gå till verket. Hela kostnaden för kapellet blev c:a 15.000 kronor, vartill kommer en del privata insatser i form av dagsverken. Stommen till kapellet, altare, altarrund, predikstol och dopfunt tillverkades vid Mo och Domsjö trähusfabrik, och klockstapeln uppfördes av herr Gottfrid Johansson. Kapellens inventarier är i stort sett gåvor från ortens befolkning och andra intresserade.

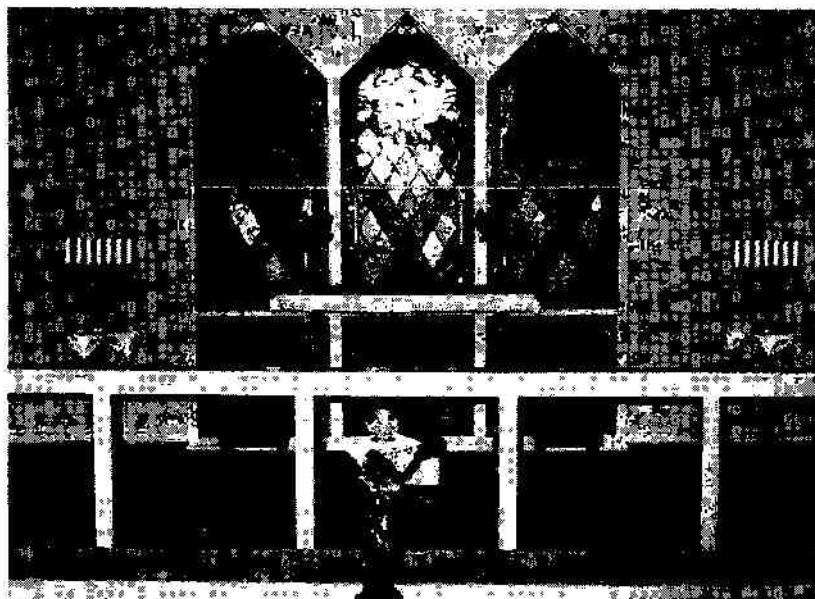

Interiör av Studsvikens kapell.

Och när kapellet invigdes den 6 juli 1947 av kyrkoherde Simon Henning, assisterad av pastor P. V. Alberg, kyrkoadjunkterna Ture Norén och Hjalmar Brolinson samt kyrkvårdarna Albert Nordström och Jakob Danielsson, hade en länge närd önskan gått i uppfyllelse i denna del av församlingen. Det bör slutligen tilläggas, att år 1951 uppsattes den av K. G. Bergholtz gjuteri i Stockholm tillverkade kyrkklockan.

Nylidens kapell.

I början på 1950-talet tog planerna på ett kapell i Nyliden fastare form, och därmed kom den gamla, nedlagda skolan i blickpunkten. Sedan den besiktigats och befunnits lämplig att renovera, förvärvade församlingen såväl skolhuset som tomten av byborna, som var ägare till fastigheten. Ett intensivt arbete vidtog därpå under åren 1953–1959, varvid styrelsen för kapellstiftelsen fann ett starkt gensvar från ortens befolkning och andra intresserade, vilket ytttrade sig i frivilliga arbetsinsatser och gåvor av olika slag. När kapellet stod färdigt för invigning år 1959 hade renoveringen dragit

Interiör av Nylidens kapell. Korfönstret har tidigare suttit i kyrkan.

en kostnad av c:a 37.000 kronor, vartill inventarierna beräknades kosta 12.000 kronor. De sistnämnda var helt frivilliga gåvor, och för renoveringen hade befolkningen offrat många dagsverken utan ersättning. Genom kollekter, lotterier och kontanta bidrag inflöt också betydande belopp, bl. a. 5.000 kronor från Seth M. Kempes minnesfond och 1.500 kronor från församlingen. Stiftelsen behövde därför endast låna 6.000 kronor, vilket snart återbetalades.

Invigningen förrättades den 3 oktober 1959 av biskop Ruben Josefson, assisterad av kontraktsprost Karl Zetterqvist, kyrkoherdarna Mårten Lindblad, Olof Ericsson och Erik Smedsgård samt kyrkvårdarna Albert Nordström och Jakob Danielsson.

Därmed hade den gamla byskolan bevarats till en ny uppgift, och byborna i Nyliden med näbor i grannskapet hade fått sitt eget gudstjänst- och församlingshus.

Det bör tilläggas, att år 1961 installerades en kyrkklocka i stapeln.